

QP CODE: 24019002

Reg No :

Name :

M A DEGREE (CSS) EXAMINATION , APRIL 2024

Second Semester

M A SANSKRIT SPECIAL (SAHITYA)

CORE - SA030204 - SANSKRIT POETICS III-THEORY OF RASA & AUCITYA

2019 Admission Onwards

35314C94

Time: 3 Hours

Weightage: 30

Part A (Short Answer Questions)

Answer any **eight** questions.

Weight 1 each.

1. संग्रहं कारिकां चैव निरुक्तं चैव तत्त्वतः - ससन्दर्भम् आशयं विशदयत ।
2. कारिकालक्षणं लिखित्वा विशदयत ।
3. नाट्यशास्त्रे प्रोक्तानि आतोद्यानि कानि ?
4. न हि रसादृते कश्चिदर्थः प्रवर्तते । व्याख्यात ।
5. श्रीशङ्कुक्रमतं - रससूत्रमधिकृत्य विशदयत ।
6. औचित्येन विना रुचिं न प्रतनुते -के ?
7. प्रबन्धार्थः कथं प्रकाशते ?
8. औचित्यरचितं वाक्यं सततं संमतं सताम् । त्यागोदग्रमिवैश्वर्यं शीलोज्ज्वलमिव श्रुतम् ॥ व्याख्यात ।
9. औचित्यस्य अनौचित्ययोः भेदः कः ? अनौचित्येन काव्ये का वा हानि ? विशदयत ।
10. बीभत्सरसस्यौचित्यं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।

(8×1=8 weightage)

Part B (Short Essay/Problems)

Answer any **six** questions.

Weight 2 each.

11. सात्विकाः स्मृताः-विवृणुत ।
12. व्यभिचारिभावाः कति तेषां तन्नाम कस्मादागतमिति विशदयत ।
13. चतुर्विधातोद्यानधिकृत्य विशदयत ।

14. भरतमुनिविरचित रससूत्रस्य व्याख्यानवेलायां अभिनवगुप्तः कथयति "आद्यः पक्षो असङ्गतः" इति। कुतः ? द्वितीयपक्षः कः ? विशदयत ।
15. औचित्येन विना काव्यं कस्माद् न शोभते
16. औचित्यं काव्यस्य प्रत्येकमङ्गे समपेक्षितम्- विवृणुत ।
17. प्रबन्धार्थगतमौचित्यं सोदाहरणं व्याख्यात ।
18. अलङ्कारस्य औचित्यं प्रदर्शयितुम् क्षेमेन्द्रेण दत्तं उदाहरणपद्यं किम् ? तत्र अलङ्कारस्य औचित्यं विवेचयत ।

(6×2=12 weightage)

Part C (Essay Type Questions)

Answer any **two** questions.

Weight 5 each.

19. न हि रसादृते कश्चिदर्थः प्रवर्तते- उपन्यस्यत ।
20. अभिनवगुप्तस्य वादं विवृणुत ।
21. औचित्यं काव्यजीवितम्-समर्थयत ।
22. पदे वाक्ये प्रबन्धार्थे गुणः अलङ्कारणे रसे। क्रियां कारके लिङ्गे वचने च विशेषणे।। इत्यारभ्य- प्राहुरौचित्यं व्यापिजीवितमिति पर्यन्तं त्रिषु कारिकासु प्रति पादिताः विषयाः के? व्याख्यात ।

(2×5=10 weightage)

